

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การเล่านิทานพื้นบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทักษะสัมพันธ์ สู่วรรณกรรมพื้นบ้าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน ๓ (เล่านิทานพื้นบ้าน)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเล่านิทาน

การเล่านิทาน เป็นการเล่าเรื่องหรือถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานที่ให้ผู้ฟัง อาจจะเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา เรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน และสอดแทรกแนวคิด คุณธรรม ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

ในการเล่า อาจเล่าด้วยน้ำเสียงที่น่าฟัง สัมพันธ์กับเรื่องและตัวละคร มีลีลาท่าทางประกอบ มีสื่อ รูปภาพ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทำให้การเล่านิทานน่าสนใจและสนุกสนานมากขึ้น

การถ่ายทอดนิทาน

การถ่ายทอดนิทาน แต่เดิมมาใช้ในการเล่า การเล่าประกอบภาพ หรือการแสดง ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีในการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น นิทานก็ได้แพร่หลายในรูปของสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซีดี วีดีทัศน์ วีดีโอ ฯลฯ

สิ่งที่ได้รับจากการฟังนิทาน คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความรู้ แนวคิด แนวปฏิบัติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องหรือป้องกันปัญหาในชีวิตประจำวัน นิทานจึงเป็นวรรณกรรมอันควรค่าต่อการศึกษาและสร้างสรรค์

หลักการเล่านิทาน

๑. ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องที่จะเล่า
๒. เลือกใช้คำง่าย ๆ ในการสื่อสาร
๓. หากเนื้อเรื่องมีตัวละครคุยกัน ผู้เล่าควรใช้บทสนทนาในการเล่า
๔. ควรมีการเริ่มต้นให้ดี เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้ฟัง

ขั้นตอนการเล่านิทาน

๑. บอกชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือที่มาของนิทาน
๒. เล่าเรื่องอย่างมีชีวิตชีวา ใช้น้ำเสียงสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เล่าไม่วกวน
๓. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทบทวนความเข้าใจของเนื้อเรื่อง
๔. สรุปความคิดรวบยอด หรือสาระสำคัญของเรื่อง
๕. เสนอข้อคิด เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน